



W. BIEGAŃSKIĘ · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·



# BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

# GAZETA CZĘSTOCHOWSKA

REDAKCJA

Pod kierunkiem

WYBUNTA TRZEBIŃSKIEGO

ADMINISTRACJA

Częstochowa II-ga Aleja Nr. 43

zeń na stronie 4-ej.

Cena 3 kop.

ca przytę... interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych, od godz. 7—8 wieczorem.

Wzorem № przedświątecznego, który cieszył się taką poczytnością, w dniu 22 maja t.j. w dniu Koronacji cudownego Obrazu Najświętszej Panny Marii na Jasnej Górze „Gazeta Częstochowska“ wyda specjalny, na lepszym papierze, ilustrowany, w okładce,

## Numer Koronacyjny „Gazety Częstochowskiej“

Ze względu na olbrzymi zjazd pątników № ten znajdzie niewątpliwie poczytność olbrzymią. Z tego względu polecamy go uwadze firm, które pragną zareklamować się skutecznie, № ten bowiem jako pamiątkowy wraz z powracającymi do domów pątnikami rozejdzie się po całym Królestwie, Litwie, Rusi, Galicji, Poznańskiem i ziemiach odleglejszych.

Zamówienia na ogłoszenia przyjmuje już kantor nasz (Aleja II № 43) oraz upoważnieni agenci i biura.

2-ga Aleja № 43.

# TEATR „ODEON“

W. Krzemińskiego (Najstarszy w Królestwie) Od środy 11 do piątku 13 maja (włącznie)

Wybuch Etny (zdjęcia z natury) Pożar teatru w Chikago (zdjęcia z natury) Sprytny złodziej (komiczna przygoda w 8 obrazach) Komitet trzech (dramat) Spiąca królowa (ferja kinematograficzna w 12 obrazach) Kłusownicy (dramat) Kwiaty śmierci (dramat w wykonaniu najlepszych artystów teatru „Dramatico Nationale“ w Rzymie) Kubuś w zalotach (kom.) Sen dziecka (fantazja w kol.)

Zmiana programu w każdą środę i sobotę. W Kaloskopach wysławiono: nową serję widoków z podróży.

Ceny miejsc zwykłe. Szczegóły w afiszach i programach.



**KALODONT**  
Niezbedny krem do zębów  
Utrzymuje zęby białe, czyste i zdrowo.  
ŻAĆ W SZĘDZIE.

bót, związanych z ich podniesieniem kulturalnem.

Wiemy, że nadto dobrze, w jak o-  
plakany stan znajdują się w naszych  
miastach bruki, oświetlenie, rzeźnie i t. p.  
a mowy już niema o istnieniu wodociąg-  
ów, kanalizacji lub jakichkolwiek po-  
stepowych środków lokomocji. Wreszcie  
szkoły nasze, o ile wogóle istnieją, mie-  
szczą się najczęściej w budynkach nieo-  
dpowiednich, urągających zwykłe naj-  
elementarniejszym warunkom higienicz-  
nym.

Zbytecznym byłoby tu dowodzić—  
pisze w „Kurjerze Warszawskim“ inż.  
St. Jakubowicz—jak olbrzymie znacze-  
nie pod względem kulturalnym, ekono-  
micznym, zdrowotnym, miałoby dla kra-  
ju podniesienie naszych miast, miaste-  
czek i osad do poziomu tych siedzib  
ludzkich, jakie przywykliśmy oglądać w  
państwach zachodnio-europejskich. O-  
świetlenie elektryczne, tramwaje, wodoci-  
ągi i kanalizacja, parki, budynki, nale-  
żące do ważniejszych instytucji użytecz-  
ności publicznej, wreszcie racjonalne  
bruki,—oto pożądane urządzenia, które  
każda bardziej zaaludniona siedziba ludz-  
ka powinna posiadać.

Przy dzisiejszym wysokim poziomie  
odpowiednich gałęzi przemysłu wspomi-  
niane urządzenia nie są kosztowne i nie  
wymagają tak wielkich nakładów pienię-  
żnych, zwłaszcza dla miast małych, o

**UWAGA!**  
Dla dogodności Sz. Prenumer-  
atorów, przy administracji „Gazety  
Częstochowskiej“ (Aleja II  
№ 43) otworzyliśmy  
**„Kantor Pism“**  
który przyjmuje prenumeratę i o-  
głoszenia do wszystkich pism kra-  
jowych i zagranicznych po cenach  
redakcyjnych  
Koszorysy, wzory ogło-  
szeń i egzemplarze okazowe  
pism na żądanie wysyła się  
bezpłatnie.

LEKARZ-DENTYSTA  
**GREJNIEC**  
w CZĘSTOCHOWIE,  
1 Aleja Nr. 10, dom p. Rajchowej,  
Przyjmuje codziennie od 9—1 rano i  
od 3—7 wiecz.  
Poleca Nr. 1 swego wydawnictwa,  
poświęconego krzewieniu zasad zę-  
bolecznictwa wśród mas najszerszych  
p. t. „Ogólne zasady pielęgnowania  
zębów i jamy ustnej“. Cena 5 i 10 k.  
Żądać w księgarniach! 20

LEKARZ-DENTYSTA  
**Artur Broniatowski**  
przyjmuje codziennie od 9—1 i od  
3—7 p. p.  
1 Aleja № 8 pierwsze piętro dom p. Rygockiej.  
**Czeladnik introligatorski**  
może znaleźć zajęcie. Wiadomość w  
Redakcji Gazety Częstochowskiej. 875

**Bank Komunalny.**  
—  
Od dłuższego już czasu toczy się  
dyskusja o konieczności założenia w Kró-  
lestwie Banku Komunalnego, którego ce-  
lem byłoby udzielanie miastom i gmi-  
nom pożyczek na przeprowadzenie ro-

**Fabryka wyrobów cementowych majątku „OSTROWY“**  
J. C. W. Wielkiego Księcia **Michała Aleksandrowicza.**  
Wyroby: dachówki, rur różnych wymiarów i form cegły, płyt podłogowych i trotuarowych, różne upiększenia fasad itp.  
Przedstawicielstwo i biuro sprzedaży w firmie „Miot“ w Częstochowie ul. Dojazd № 29 telefon № 203.

**KRUSZYŃSKI I PROSZOWSKI**  
Częstochowa, Aleja II-ola, dom własny.  
Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarski i Sztukatorski  
WYKONYWA RZEZBY POMNIKI, ROBOTY BUDOWLANE I SZTUKATERJE. Telefon № 260  
Założony w roku 1887

**RYDZEW**  
Biuro Techniczne  
Instalacje: Oświetlenia elektrycznego, przenoszenia siły i prądu na  
lenia młynów, tartaków, fabryk. Kanalizacja, wodociągi,  
anie. Skład materiałów technicznych i elektrotech.

które głównie rozchodzi się o nas.

Gospodarka Warszawy co do kanalizacji i wodociągów, tramwajów elektrycznych i t. d., wykazała, że przedsiębiorstwa te znakomicie procentują, pomimo wielkich nakładów, jakie poczyniono.

Zaprowadzenie najważniejszych urządzeń kulturalnych w naszych miastach prowincjonalnych wpłynęłoby bezwarunkowo na dalszy ich rozwój, przyciągnęłyby na stały pobyt wiele osób materialnie niezależnych, a które dziś wędrują w warunkach dla siebie najnieodpowiedniejszych w Warszawie, lub też spędzają większą część roku poza granicami kraju.

Bank Komunalny, zaopatrzonej w dostateczne kapitały i pojęty nie biurokratycznie, lecz po obywatelsku, a jednocześnie i po kupiecku, mógłby z dziać cuda w sprawie rozwoju kulturalnego naszego kraju. Lecz nie na tem kończy się zbawienna rola tej instytucji. Urządzenia miejskie wywołałyby znaczny wzrost zapotrzebowania na tysiącach przedmiotów, jak np. artykuły budowlane, elektrotechniczne wagony, rury wodociągowe i kanalizacyjne i wiele, wiele innych.

Wpłynęłoby to poważnie na rozwój naszego przemysłu, o ileby, rozumie się, Bank Komunalny dbał o popieranie przemysłu polskiego, nie zaś obcego.

Cóż uczynić należy, ażeby projektowany Bank Komunalny stał się dla kraju naszego nie tylko rozsądnikiem kultury materialnej, lecz również czynnikiem poważnym w sprawie popierania naszego przemysłu?

Odpowiedź na to łatwa. Należy zaopatrzyć Bank w przeważające kapitały krajowe, ażeby tym sposobem głos decydujący w nowej instytucji mieli Polacy.

## O losy Młodoturków.

—x—

Wrzenie, panujące od roku z górą w Albanii, wyładowuje się obecnie regularną wojną między ludnością a wojskami tureckimi. Młodoturcy muszą zdobywać na nowo kraj, który za rządów Abdula Hamida był najwierniejszą i najspokojniejszą prowincją państwa. Od małych utarczek zresztorocznych doszło do dużych bitew, podjętych przez Turguta baszę. Powstańcy zostali wyparci z okolicy Kùprülü i Skoplije, wojska rządowe posunęły się ku północy, w czym nie spotkał ich żaden opór, jak głosiły źródła urzędowe, według których Albańczyki oddają broń dobrowolnie i proszą o wprowadzenie przyobiecanych reform. Miało to charakter dość szczególny wobec faktu, że jeszcze w roku ubiegłym ludność stawiała tak ciężki opór wejściu Dawida baszy, a przed wybuchem powstania tak energicznie strzeżęła się przeciw "reformom", w których rządzie znajdują się prawdziwe ustawy wyjątkowe przeciw odwiecznym obyczajom miejscowym.

Sytuacja jest dla Młodoturków tem groźniejszą, że od wyniku walki z Albańczykami zależy pośrednio spokój w innych częściach państwa. Niezadowolony z rządów młodoturckich nigdy nie milkło, zwłaszcza w Macedonji i wilajetach małoazjatyckich. Przyczyny

były tu i tam o tyle różne, iż w Macedonji burzą się innoplemieni przeciw prześladowaniom narodowym, podejmowanym w imię unifikacji państwa, zaś w Malej Azji grozi bunt Arabów przeciw innowacjiom, kopjowanymi przez Młodoturków z urządzeń europejskich. Rezultat jest tu i tam jednaki: osłabienie władzy i trudność utrzymania spokoju.

Zwycięstwo Albańczyków podnieślioby te separatyzmy i zachęciłoby do ataku, wątpliwym jest zaś, czy Młodoturcy wytrzymałyby kilka takich ciosów, jak powstanie albańskie, przy dzisiejszym braku pieniędzy w skarbie państwa i przy niedostatecznej sile wojsk. Nowy system mógłby zniknąć po kilku klęskach równie szybko, jak wypłynął z głębin spisku i Turcja stałaby się znów widownią wewnętrznego rozkładu.

Zajścia obecne stanowią jak gdyby drugą odsłonę akcji, rozpoczętej przez obalenie sułtana. Młodoturcy mieli przed sobą zadanie o tyle trudne, że zmiany rządów dokonali nie tylko bez ludu, ale w przeważnej części przeciw niemu. Z tego powodu Młodoturcy muszą nieraz operować na własnej ziemi jak w kraju podbitym i stanowisko ich wspiera się przedewszystkiem na sile wojska i zwierzności spisku. Stąd pochodzą rozdziewki między doktryną konstytucyjną, a praktyką dyktatury, jakie obserwuje Europa w dawnym państwie Abdula Hamida, stąd też płyną rozruchy i powstania, absorbujące prawie beztęannie władze stambulskie, a w obecnym powstaniu przybierające postać tak niebezpieczną i zmuszającą do krwawych wysiłków.

C. K.

## Obchód grunwaldzki.

—0—

Wreszcie i konserwatyści galicyjscy, zorganizowani w tak zwaną "Prawicę narodową", którzy tak namiętnie zwalciali dotąd myśl o obchodzie grunwaldzkim, zdecydowali się wziąć udział w uroczystościach, "Prawica narodowa" krakowska odbyła w sobotę ubiegłą zebranie, na którym, między innymi, rozważano kwestję uczestnictwa w uroczystościach grunwaldzkich w Krakowie i w kraju. Hr. Stanisław Tarnowski wyraził opinię, że w sprawie obchodu grunwaldzkiego zasłó w społeczeństwie pewne otrzeźwienie. Mówca, przypomniałszy przemowę prezesa "Sokołów" i program pierwszego dnia, obejmującego właściwy obchód, zakomunikował, że należy wziąć udział w obchodzie dnia pierwszego. Trzeba jednak jeszcze pozytywnego czynu. Zakładanie szkół polskich na Śląsku jest załugą; przyczynić się do tej pracy należy. Koło Uniwersyteckie T. S. L. daje gwarancję i budzi w tym względzie zaufanie. Na jego więc ręce złożyć należy dary.

Następni mówcy prof. K. Morawski i dr. Gałęcki poparli tę myśl, a ostatni postawił wniosek, aby stronnictwo "Prawicy Narodowej" od siebie ofiarowało kwotę 2,000 koron. W sprawie tej przemawiali dalej prof. Brzeziński, prof. Julian Nowak, hr. Edward Mysłowski, po czym uchwalono przeznaczyć z funduszu stronnictwa kwotę 2,000 koron na szkoły kresowe na ręce Uniwersyteckiego Koła Towarzystwa Szkoły Ludowej; przyjęto zaś, jako dyrektura, dla człon-

przeznęci, otoczonej orbitą ziemi i w dniu 18 maja przetnie ponownie orbitę ziemi i wyjdzie po za nią. Przy tej sposobności prelegent wyjaśnił, w jakie dni kometa będzie widzialna u nas, o jakiej porze dnia i lub nocy i dlaczego będzie ona wówczas widzialna, rzucając na ekran przezroczą, wyobrażając orbitę ziemi i komety, i położenie słońca, ziemi i komety w określone dni interesującej nas chwili.

Po dniu 18 maja prawie do końca mają kometa będzie u nas widzialna po zachodzie słońca. W końcu swego odczytu prelegent w nadzwyczaj barwny i naukowy sposób "zasadził" zbranyim możliwosc lub niemożliwosc zetknięcia się w b. r. komety Halleya z ziemią i skutki, jakie mogłyby to za sobą pociągnąć. Zetknięcie takie mogłoby nastąpić w chwili przecięcia przez komętę orbity ziemi. W b. r. zetknięcie się ziemi z jądrem komety jest wykluczone. Jądro komety w czasie tym znajdując się będzie na odległości 23 milionów kilometrów od ziemi.

Zetknięcie się ziemi z ogonem komety zależeć będzie od długości ogona; jeżeli będzie on krótszy niż 23 mil. kilometrów i jeżeli ogon nie będzie się

znajdował w tej samej płaszczyźnie, co ziemia, to zderzenia nie będzie. Przyjmując, że nastąpi zderzenie ogona komety z ziemią, należy rozpatrzyć możliwe konsekwencje tego zderzenia. Ziemia i kometa mknąć ku sobie z szaloną szybkością, mogłoby się wzajemnie zombardować. Na szczęście ogon komety składa się z tak rozrzedzonej masy, że przejście ziemi przez ogon komety przyrównać by można do przelecania rzuconego kamienia przez cząsteczki węgla, wylatujące z dymem z kominu.

## Pêle - Mêle.

—x—

Były prezydent Stanów Zjednoczonych Roosevelt z rodziną swą odejchł do Sztokholmu do Berlina.

Namiestnikowi Galicji, Bobrzyńskiemu, skradziono na dworcu kolejowym we Lwowie tuż przed odejściem pociągu błyskawicznego do Wiednia, walizkę z ważnymi dokumentami urzędowymi i orderami. Walizki, mimo energicznych poszukiwań policji nie odnaleziono. Namiestnik bez niej odejchł do Wiednia.

Po porozumieniu się senatora Garina z ministrem sprawiedliwości, wszystkie sprawy prasowe, w których, jako świadkowie, wezwani zostali członkowie komisji rewizyjnej, zostaną odcroczono aż do czasu ukończenia rewizji, gdyż, zdaniem senatora, świadczenie w sądzie źle wpływa na przebieg rewizji.

Pisma notują pogłoskę, że Chomlakow przygotowuje się do wygotowania opozycyjnych przemówień w Dumie podczas dyskusji nad projektem ustawodawczym o prawodawstwie ogólnem dla Rosji i Finlandji i nad projektem o wprowadzeniu ziemstw na Litwie i Rusi.

## Pożar w Kawodrzy.

W dniu wczorajszym o godzinie 6 wieczorem, miało miejsce zostało zaalarmowane trąbkami, sygnalizującymi pożar w Kawodrzy, wsi, odległej o 1 i pół wiorsty od Częstochowy w gminie Grabówka. Pożar wybuchł się od iskiei z pociągu kolei herszkiej. Silny wiatr niosł dale siopy iskiei na stojące tuż obok plantu domy, kryte słomą, które momentalnie stawały w płomieniach. Zaczęły płonąć jednocześnie cztery zagrody, oddzielone od siebie dosyć dużą przestrzenią.

Na miejsce pożaru przybyła straż ochotnicza z komendantem p. Brühllem na czele, która czyniła wszystko co mogła, aby pozar ująć. Akcja ratunkowa była bardzo utrudniona, przedewszystkiem z powodu braku dostępu, a powtorze, gdyż mała garstka strażaków zmuszona była pracować jednocześnie w czterech miejscach.

Na pożar przybył również dyżurujący oficer żandarmerji książę Dzordzadze z kilkoma żołnierzami, którzy pomagali przy wynoszeniu sprzętów z palących się domów. Ogień strawił: dom mieszkalny, należący do Ignacego Olińskiego, oborę, stodołę, w której znajdowało się około 40 snopków słomy, i 1 i pół koma owa, chlewy, oraz większą część sprzętów i mebli domowych; dom mieszkalny, stodołę i oborę, należące do Jana Barwana; ze sprzętów domowych część tylko zdołano uratować. Podczas wynoszenia rzeczy została boleśnie po-

rażona synowa właściciela Elżbieta Barwana; w posesji sukcesorów Golisz spalił się dom mieszkalny, stodoła, 2 obory, większość sprzętów domowych, bielezna, ubranie, 120 snopków słomy, tylna siana. Stanisławowi Goliszowi spalił się koń, pies i wiele ptactwa domowego. W posesji Jana Fajera, spalony był: stodoła, obora, szopa z narzędziami rolniczymi oraz słoma, siano i korzec owsa. Tamże spaliły się dwie świnie należące do Józefa Fajera.

Ogień przy silnym wietrze mógłby rozprzestrzenić się na całą wieś, dzięki jednak placom niezabudowanym, roznoszone przez wiatr płonące głównie nie dały na ziemię i gasły. Mimo to jednak kilkanaście rodzin straciło w ogniu całą swój dobytek i zostało bez dachu.

## KRONIKA.

—000—

### Kalendarzyk.

Dziś: Panterko M. — Wszemita.  
Jutro: Serwacek B. W. — (Chciszława)  
Wschód słońca: godz. 4 m. 16.  
Zachód " " 7 " 38.  
Przybyło dnia: " 7 " 48.  
Daty historyczne: 1629, Pokój w Lubce. 1792  
Związanie konfederacji w Targowicy.

### Zabezpieczenie Obrazu Cudownego.

W celu zabezpieczenia Obrazu Cudownego na wypadek ognia lub zamachów świętokradzkich, przewielebny przeor klasztoru Jasnogórskiego O. E. Euzebiusz Rejman, zamówił w pracowni ślusarskiej p. Szymańskiego w Warszawie panczer ochronny.

Pancerz ten, pomysłu architektów Stefana Szyllera i Romualda Szymańskiego, jak donoszą pisma warszawskie, zrobiony ze stali i armatury ogniotwórczej, stanowi piękną szafę, w której umieszczona jest stalowa rama, a do niej przykrębowana będzie rama hebanowa, srebrniem wykładana.

Z frontu obraz może być zasłonięty stalową zasuwą, około 1280 funtów wagi, podnoszącą się dowolnie na specjalnych blokach i liniach stalowych.

Z tyłu zasuwę zamykają drzwi grube o skomplikowanych zamkach. Z góry, odpowiednio urządzona zasuwą, przytwierdza stałe zasłony.

Na stałonie zewnętrznej, żelazno-stalowej, umieszczona będzie, znana podobnym, zasłona srebrna.

Cały ten panczer na specjalnej konstrukcji w podwójnej podłodze, umieszczony będzie, jakby w skarbcu, do którego wejście zamykają znowu ciężkie i bardzo grube, o sztucznych zamkach, drzwi pancerne i ogniotwórcze.

Do drzwi tych jedyny dostęp będzie przez oddzielne schody w zakrytych, prowadzące na piętro.

Całe urządzenie wykonane będzie z żegarkową dokładnością. Działanie ślimaka, bloków, zamków nadzwyczaj lekkie, wobec czego żadne części nie mogą uleść zepsuciu, ani uszkodzeniu.

### — Na uroczystość Koronacji.

Na dzień 22 maja na uroczystość koronacji obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej zapowiadają się obfite i jęczące pątnicy prawie ze wszystkich stron Kró-

sferę, która sięga wysokości do 100 kilometrów.

Gdyby nawet zwrócić uwagę na to, że gazy się wzajemnie miesza, że więc wskutek tego gazy, z jakich się składa ogon komety, przenikną do naszej ziemi, to na ten proces trzeba by, by ziemia nasza znajdowała się w zetknięciu z ogonem komety w przelągu kilkunastu lat, tymczasem zetknięcie to trwać może co najwyżej kilkanaście godzin. I z tej więc strony nie ma zagrożenia naszej planecie.

Tego rodzaju zetknięcia już się kilkakrotnie powtarzały i mieszkańcy naszej planety dowiadywali się o tem dopiero po fakcie z obliczenia astronomów; tak było np. w r. 1861.

Kończąc swój odczyt, prelegent wyraził przekonanie, że nie tylko nie powinniśmy się lękać zetknięcia się z ogonem komety, lecz cieszyć się, że danam nam będzie dożyć tak pięknej chwili, która niejedną pracą naukową zubożać dorobek naukowy ludzkości.

Zebrańi podziękowali prelegentowi długim oklaskiem.

Mieszkańcy Częstochowy zlekceważyli tak piękny i pouczający odczyt.  
Dr. Stanisław Nowak.

## O kometach i domniemanym końcu świata.

(Dokończenie).

Przybliżenie do teoretyczne znalazło potwierdzenie w analizie spektralnej i stwierdziło jeszcze raz potęgę wiedzy i potęgę umysłu ludzkiego.

W drugiej części swego odczytu prelegent mówił o widzialnej u nas obecnie komecie Halleya. Kometa Halleya należy do szeregu komet perijodycznych, zbliżających się do punktu przysłonecznego co 75 lat, biegnących po elipsie; mknie ona ku słońcu, a zarazem i ku ziemi już od 1872 roku.

Kometa Halleya po raz ostatni była widzialna z ziemi w r. 1835 i astronomowie, przepowiedzieli jej ukazanie się powtórnie w r. 1910. W istocie już w końcu r. 1909 w obserwatoriach zauważono ją przez teleskopy. Następnie prelegent na bardzo pouczającym zestawieniu przezrocach wykazał stosunek orbity komety do orbity ziemi, tłumacząc, że kometa już w kwietniu b. r. przecięła orbitę ziemi, obecnie znajduje się w

lestwa Polskiego. Dotychczas zgłosiły zamówienia na specjalne pociągi następujące parafje: na 19 maja Lublin 1200 osób, na 21 maja: Orszymowo 1200 osób, Łódź Fabr. 1000 osób, Niwka z pod Sosnowca 800 osób, na 20 maja: Kalisz parafia św. Mikołaja 1000 osób, Wrocławek 600 osób, Chodecz 2000 osób. Łowicz 1000 osób, Chojny 360 osób.

#### — Z Tow Dobroczyńności.

Od Zarządu Tow. Dobroczyńności dla Chrzescian otrzymujemy z prośbą o zamieszczenie, co następuje:

„Doroczne walne zgromadzenie Tow. Dobroczyńności dla Chrzescian, wyznaczone na dzień 6 maja r.b. niedoszło do skutku, z racji nieobecności przepisanej ustawą 1/4 części tj. 60 rzeczywistych członków.

Odbył się zatem Zgromadzenie musi w następnym terminie tj., jutro o g. 4 po południu (w hotelu Angielskim). Ta chroniczna nieobecność członków na posiedzeniach, a obecność tylko samych członków Zarządu, jednego z najstarszych i najpozytywniejszych Towarzystw w Częstochowie, nasuwa pewne refleksje. Jedni mogą mieć jakieś zarzuty przeciwko Zarządowi:—albo jest mało czynnym, albo nieumiejętnie gospodarzy; w takim razie członkowie jest ich 239 — powinni przyjść w ilości 60 osób i wybrać drugi Zarząd odpowiedzialniejszy. Inni mogą powiedzieć, że działalność Towarzystwa jest zasadniczo skierowaną nie w podany przez ogół kierunek; w takim razie należałoby, będąc na zgromadzeniu, dać inną dyrektywę Zarządowi. Są wreszcie i tacy mieszkańcy Częstochowy, a członkowie Towarzystwa, którzy wogóle uważają egzystencję Towarzystwa za bezcelową dla tej rzekomo poważnej przyczyny, że są lepsze cele, na któreby warto dawać pieniądze. W takim razie nie pozostawaliby nic innego, jak również przyjść do posiedzenia i zająć zwinienia i likwidacji Towarzystwa. Tymczasem zaś, jak wyżej wspomniano, od paru lat, na ogólne zebrania przychodzą sami tylko członkowie Zarządu w ilości 12 osób, a czasami i mniej i decydując są „rzuśnieni” o dalszych losach Towarzystwa. Nie mówiąc już o tem, że nieobecność członków na zgromadzeniach dowodzi wielkiej obojętności, stawia jeszcze Zarząd w przykrej sytuacji wybierania samych siebie do Zarządu na rok następujący, gdyż niema pewności czy nowo wybrani, a nieobecni członkowie zechcą tego obowiązku się podjąć.

Niezależnie od rozestania osobnych zaproszeń wraz ze sprawozdaniami na pierwszy termin, pożądanym by było przybycie większej ilości członków w drugim terminie tj. jutro dnia 13 maja o g. 4 po południu w celu zdecydowania kierunku, działalności lub wreszcie zwinienia Towarzystwa, o czym niniejszem ma zaszczyt jeszcze raz przypomnieć pp. członkom Towarzystwa i osobom interesującym się losami jego.

#### Zarząd Towarzystwa\*.

#### — Ze Stowarzyszenia Rzem.-Przemysłowego.

Zarząd Stowarzyszenia Rzemieśniczo-Przemysłowego za naszym pośrednictwem prosi wszystkich pp. majstrów cechowych o przybycie dziś o godzinie 7 wieczorem do lokalu Stowarzyszenia (Aleja I nr. 9) na zebranie w celu omówienia kwestji wzięcia udziału w uroczystości koronacji Cudownego Obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej.

#### — Ze Stowarzyszenia Kupców Polskich.

Zarząd Częstochowskiego Oddziału Stowarzyszenia Kupców Polskich w Warszawie zawiadamia za naszym pośrednictwem pp. członków, że w dniu 25 b. m. o godz. 7 wieczorem w lokalu Stowarzyszenia odbędzie się nadzwyczajne ogólne zebranie.

Porządek dzienny zebrania zapowiada:

- 1) Zatwierdzenie projektu utworzenia Biura Wywiadowczego przy Stow. i ewentualny wybór odnośnej komisji Organizacyjnej (par. 31-a ustawy.)
- 2) Wybór 2 członków, Zarządu na miejsce członków którzy złożyli swoje mandaty (par. 31 ust.)
- 3) Wybór 3 zastępców na Członków Zarządu (par. 17 ust.)
- 4) Rozpatrzenie sprawy osobistej jednego z Członków Stow. (parag. 29 ustawy.)

Stosownie do par. 29 Ustawy Stow. zgromadzenie to będzie prawomocne bez względu na liczbę przybyłych osób.

#### — Upadek z okna.

Z okna domu przy ulicy Ciemnej nr. 18 wypadła dziewczynka lat 7, Teofila Bednarczyk, lecz, na szczęście, nie odniosła żadnych poważniejszych obrażeń. Chorą pozostawiono w domu.

#### — Podatek na sądy gminne.

Na podstawie § 553 ustawy o podatkach bez pośrednich pobierana jest opłata na utrzymanie sądów gminnych przez właściwe kasy powiatowe, między innymi z fabryk i zakładów przemysłowych, znajdujących się w obrębie gmin większych.

Wysokość opłaty zależną jest od wartości budynków i ich konstrukcji; od budynków murowanych pobieraną jest opłata pół proc., a od drewnianych jedna trzecia proc., od sumy ubezpieczenia budynków w rządowym i prywatnych towarzystwach.

Senat rządzący ukazem swym z d. 16 października 1889 roku wyjaśnił, iż wewnętrzne urządzenie fabryk i zakładów przemysłowych, jako to: maszyny, aparaty, kotły itp. powinny być wyłączone z sumy szacunkowej, służącej za podstawę do obliczenia podatku. Ministerjum Finansów w odezwie swym z d. 13 grudnia 1889 roku za № 13976 na imię Warszawskiego general-gubernatora potwierdziło to zdanie tj. że opłata na utrzymanie sądów gminnych powinno pobierać się od sumy szacunkowej budynków fabrycznych za wyłączeniem urządzeń fabrycznych.

Ukaz Senatu wyjaśnia również że wszystko pomieszczenia, znajdujące się przy fabrykach, chociaż nie zajęte bezpośrednio do fabrykacji (mieszkania robotników, sklepy, magazyny) nie mogą być wyłączone z pod opłaty na utrzymanie sądów gminnych.

W ostatnich latach niektóre władze powiatowe pobierały opłaty od budynków łącznie z maszynami oraz od fabryk nieczynnych, wskutek czego wniesiono w ostatnich czasach dużą ilość zażaleń i zażądań zwrotów do Izby skarbowej, na co zwrócono uwagę w Ministerjum Finansów i polecono odnośnym dekarsterjom sprawdzenie i unormowanie, stosownie do orzeczenia Senatu, opodatkowania fabryk i zakładów przemysłowych na utrzymanie sądów gminnych; najodpowiedniejszą jest więc obecna chwila, aby te zakłady przemysłowe które mają omyłkowo obliczony podatek, zwróciły się o sprostowanie omyłki do władz powiatowych.

#### — Z ruchu bankowego.

W dniu 14 maja przypada termin płatności kuponów i losowanie amortyzacyjne wygranych Pożyczek Premjowych III Em. Banku Szlacheckiego. Przed dniem 14 maja należy zaasekurować Pożyczki Premjowe III Em. Banku Szlacheckiego.

#### — Wpływ zaliczeń kolejowych.

Nr. Nr. zaliczeń z frachtów pośpiesznych krajowych: 03789 03794 03795

Nr. Nr. zaliczeń z frachtów pośpiesznych bez pośrednich: 06065 06372.

Nr. Nr. zaliczeń z frachtów krajowych z wyjątkami: 35204 35299 35306 35344 35355 35356 35360 35364 35371 35372 35476 35393 35395 35397 35414 35432 35449 35450 35451 35452 35455

Nr. Nr. zaliczeń z frachtów z wyjątkami bez pośrednich: 49241 49871 00075 00082 00087 00128 00175 00273 00326 00380 00415 00447 00498 00538 00671 00723 00728 00749 00790 00887 01050.

#### — Znalezione kontrabanda.

W lesie około Kamienicy Polskiej znaleziono, niewiadomo przez kogo porzucona, kontrabandę, wartości 226 rb. 76 kop.

#### — Za kontrabandę.

Za przemykanie towaru niemieckiego aresztowani zostali: Jan Rozpendek i Józef Kowalik, mieszkańcy wsi Wólka w powiecie Nowo radomskim.

#### — Kradzież.

We wsi Łęga w powiecie Noworadomskim włóścianinowi Kacprowi Kasprzyk, skradziono ze stajni konia, oraz całą uprzęż wartości 90 rb.

#### — Ze szpitala.

W ciągu dnia wczorajszego w szpitalu miejskim znajdowało się na kuracji: mężczyzn 41 i kobiet 20.

#### Aresztowania.

W ciągu dnia wczorajszego aresztowano w naszym mieście następujące osoby:

Zofję Bosacką, Walentego Kalendera, Józefa Przybylską, Jana Wiśniewskiego i Józefa Włodarka.

## Korespondencje.

### Z Noworademska.

#### — Napad na mieszkanie wachmistrza.

Nocy wczorajszej dokonano śmiałego napadu na mieszkanie starszego wachmistrza powiatowego p. Akatowa, przy ulicy Długiej w domu p. Oczkowskiemu. Napastnicy wyrwali okno, poczym przedostali się do sypialnego pokoju; w tym przebudził się p. Akatow, a widząc co się święci, zerwał się z łóżka, pochwylił leżący obok brauning i dał strzał w kierunku wchodzących. Strzał chybił ale spłoszeni napastnicy zbiegli. Na strzał i alarm, długi czas nikt nie nadbiegł. Wreszcie wachmistrz, ubrawszy się, przybył do magistratu, gdzie zaalarmował policjantów, na ślad napastników jednak nie natrafiono. Napastników jak twierdzi wachmistrz, było czterech.

A k r.

### Z Zawiercia.

#### — Wystawa w Zawierciu.

W połowie b. m. w Zawierciu będzie otwarta w Domu ludowym wystawa przeciwalkoholizna na przeciąg dwu tygodni. Wystawę sprowadza dla robotników swoich dyrekcja fabryk Towarz. akc. „Zawiercie”. Pożądanem jest, aby i dyrekcje fabryk sąsiednich przyczyniły się do osiągnięcia moralnego wyniku wystawy przez ułatwienie zwiedzenia tej swoim robotnikom.

### Z Łodzi.

#### — Znalezione odezwy.

Na ulicy Zagajnikowej opodal Dzielnej, stojący na posterunku strażnik policyjny znalazł mnóstwo odezwy „Narodowego Związku robotniczego”, wydanej w Warszawie w d. 3 maja r. b. Odezwy te odesłano do wydziału „ochrony”.

### Z Warszawy.

#### — Dar dla Muzeum.

Dział wykopalisk przedhistorycznych przy Muzeum Przemysłu i Rolnictwa w Warszawie otrzymał naukowo ważny dar od właścicieli majątku Przemęczyński (g. Kielecka, pow. Miechowski) J. W. Walerji Muchanów (wdowy po b. Ochmistru Dworu). Jest to grób szkieletowy kompletny z okresu V do VII wieku po Chrystusie. Wykopalisko to, które ujawnił wypadek, pięknie i w całości wydobyl bawując chwilowo w Przemęczańach inżynier-budowniczy z Warszawy pan Aleksander Pignion, siostrzeniec p. Muchanów.

## Ostatnia poczta.

—x—

### WYBORY WE FRANCJI.

Wybory ściślejsze do parlamentu, dokonane w ubiegłą niedzielę we Francji, dają obecnie prawie dokładny obraz ilościowej siły stronictw w przyszłej Izbie deputowanych. Liczy ona będzie 78 socialistów jednoczonych, 21 socj. niezależnych, 368 radykałów i socj. radykalnych, 656 republikanów z lewicy, 59 postępowców, 22 republikanów umiarkowanych, 27 liberalów, 7 nacjonalistów i 59 zachowawców. Na ogół zatem ilościowy skład stronictw niewielkim uległ zmianom. Tylko ugrupowanie partji socjalistycznych zmieniło się nieco; jednoczeni socjaliści zyskali 20 nowych mandatów. Partja rządowa również wzrosła o jakieś 30—35 głosów. Straty ponieśli głównie liberali, postępowcy i nacjonalisci na korzyść żywiołów skrajnych.

## TELEGRAMY.

(Agencji Petersburskiej i własne).

### Powstanie w Albanji.

Saloniki 11. Utrącki w górach czernolewskich trwają ciągle. Przemyski zawzięcie bronią albańscy. Oddział turecki, złożony z 8 batalionów, zmuszony był coinać się do Liplany.

Saloniki 11. W okolicach Fryzrenu zbierają się liczne bandy albańców.

Saloniki 11. Szefekt Turgut-pasza zabawi w Ferizowiczach około tygodnia. Cel przebywania—zawarcie pokoju na warunkach „status quo”.

Saloniki 11. Policja Salonicka skonfiskowała znaczną ilość broni i amunicji, ukrytej w bagażu albańczyków, przybyłych morzem.

### Po zgonie króla Edwarda.

London 11. O ile wiadomo dotychczas, oprócz Najjaśniejszej Pani Marii Teodorówny na pogrzebie króla Edwarda obecni będą królowie Hiszpański, Duński, Norweski i Portugalski, jak również cesarz Wilhelm. Król Grecki nie przyjedzie, Królowe Holenderska reprezentować będzie ks. Henryk. Car Bułgarski osobiście udziału w pogrzebie nie weźmie.

Kolonia 11. „Köln. Ztg.” donosi, że przywódca angielskiej partii robotniczej Banness, który z innymi deputowanymi angielskim „objeżdża nadreńskie okolice dla studjów nad życiem robotników niemieckich, oświadcza, że król Jerzy skłania się wyraźnie do konserwatystów i jako taki jest bardzo nieprzychylnie wobec Niemiec usposobiony.

London, 11. Zmarły król asekurowany był w różnych asekuracjach na 25 mil. franków.

### Z Dumy.

Petersburg 10. W Izbie państwowej dokonano nowego podziału miejsc dla frakcji, przyczem na ławach poselskich nalepiono różnokolorowe kartki, oznaczające daną frakcję. Tak więc otrzymali: socjal-demokraci—czerwone, trudownicy—czerwone, z dwiema czarnymi kreskami, kadeci—zielone, postępowcy—różowe, Polacy—pomarańczowe, lewica październikowców—niebieskie, praca październikowców—malinowe, nacjonalisci—jasno-niebieskie, skrajna praca—białe.

### Echa zapisu.

Petersburg 11. W mieszkaniu b. oficera Preobrażńskiego pułku, Wolarlarskiego, głównego pretendenta do miljonowego spadku po ks. Ogińskich, zarządzono rewizję. Zabrano rozmaite dokumenty, mające związek z testamentem ks. Ogińskich, o sfałszowanie którego toczy się sprawa. Wolarlarskiego podczas rewizji nie było w Petersburgu.

### Ujęcie.

Warszawa 11. Ujęto tu niejakiego Grzybowskiego, którego poszukiwała policja moskiewska, jako uczestnika rabunku 100000 rb. ze sklepu Szanska w Moskwie.

### Skarb.

Smoleńsk 11. W Prudkach w pow. Smoleńskim jeden z włóścian znalazł około 3 funtów monet srebrnych z XVI stulecia.

### O wszechnicę Iwowską.

Łwów 11. Zwolano pomyślny zjazd młodzieży ukraińskiej w sprawie wszechnicy Iwowskiej, Rusini ściągają ludzi z prowincji. Istnieje obawa awantur.

### Echa okradzenia namiestnika.

Łwów 11. Pomimo energicznych poszukiwań, rzeczy skradzionych namiestnikowi Bobrzyńskiemu dotychczas nie odnaleziono.

### Przesilenie konstytucyjne.

London 11. Konserwatywne dzienniki donoszą, że w kołach konserwatywnych przemawiają za wazwieszeniem broni pomiędzy stronictwami. Nie jest też wykluczone zupełne zakończenie sporu, który miał wszelkie cchy rewolucji pokojowej, przez ugody.

### Burza w parlamencie tureckim.

Konstantynopol 11. Protesty posła arabskiego Szefika przeciwko organowi młodoturków, który zarzucił mu szpiegostwo, wywołały burzliwe sceny w parlamencie tureckim. Ażeby przeszkodzić bójce pomiędzy posłami-Arabami i ministrami, prezes izby deputowanych zmuszony był zawezwać wojsko.

### — Waluty zagraniczne.

Marka = 46.25  
Korona = 39.48  
Frs. = 37.54  
F. szt. = 9.52.

**Kwas węglany**  
sprzedaje pierwszą w  
Częstochowie fabryka  
napoi gazowych  
**J. LERNERA**  
ul. Dojazd n.

Sprzedam sklep spożywczy Fabryczna 880

# DOM HANDLOWO-KOMISOWY ZDZISŁAW RYLSKI

445

Częstochowa Aleja II № 33, Tel. 93.

Sprzedaz cementu z nowootworzonej fabryki „Jakub“ w Rudnikach w ładunkach wagonowych. Oferty na żądanie

Fabryka wód mineralnych **„ZDRÓJ”** aptekarza St. Wągrowskiego  
w Częstochowie III aleja № 82, tel. 31 „ZDRÓJ” Nagrodzona medalami

Picie wód mineralnych ogrzewanych i zimnych na szklanki oraz kefiru w parku miejskim w altanie wprost pawilonu Akc. Tow. „Zawiercie”. Wszystkie wody ściśle podług analizy przyrządzany na wodzie dystylowanej i kwasie węglanym płynnym Wyłączna reprezentacja na Częstochowę i Zagłębie napoju orzeźwiającego „Sinalco”. „Sinalco” sprzedają altny należące do fabryki „Zdrój” jedna w parku i w alejach. Żądać „Sinalco” w restauracjach, cukierniach, bufetach kolejowych, składach aptecznych i sklepach kolonialnych. Abonament na Kefir po 15 kop. przyjmują apteki: Niemierko i Bielobradka oraz składy apteczne: Orła i Popławskiego.

Dostawa wód, lemoniad i sinaloo na zabawy i przyjęcia.

25%



**ekonomii!**

otrzyma ten, kto używa do parzenia kawy patentowaną maszynkę **Matyjewicza**,

działająca za pomocą zgęszczonego powietrza. 500000 takich maszynek jest w użyciu.

Otrzymania

je można tylko we WŁASNYCH sklepach firmy

**Wiktor Matyjewicz**  
(Molinari kawa)

Działanie maszyny bardzo interesujące, proszę obejrzeć i kazać zdemontować.

Dla ułatwienia nabycia tych maszynek dodajemy do kawy w cenie wyżej 70 kop. kupony, w stosunku **10% ZAKUPU** posiadaczy których otrzymują **GRATIS** taką maszynkę wielkości odpowiedniej do przedstawionych kuponów. Kto taką maszynkę już posiada, otrzymuje serwis do kawy, puszkę do kawy lub inny wartościowy przedmiot.

Adresy własnych sklepów: Warszawa: Senatorska 22, Marszałkowska 129 i 88, Nowy Świat 53, Krakowskie Przedmieście 23 róg Trębackiej. Praga: Targowa 30. Łódź, Piotrkowska 13, Częstochowa, Aleja II № 29.

**H. KOCZAŁSKI & Co, Dom Komisowo-Spedycyjny**

Częstochowa, Herby pr., Herby ros. i Granica

Kantor mieści się przy ul. Panny-Maryi Nr. 18 w oficynie na lewo (parter) Telefon 38.

W zakres operacji wchodzi: cienie i ekspedycja towarów przywozowych i wywozowych na warunkach najprzystępniejszych. 448-180-2

Lekarze całego świata zalecają stale

Idealny środek  
przeznaczający dla  
dorosłych i dzieci

**PURGEN**

Przyjemny, łagodny  
skuteczny.

644

Cena pudełka 65 kop. Dostać można we wszystkich aptekach Br. Bazer 8a Társa. Budapeszt.

UWAGA: Oryginalne pudełka opatrzone są niebieską banderolą z napisem rosyjskim

**„LECH” Kantor Przewozowy**

Aleja 3-cia № 55, telef. 828.

Uskutecznia szybko i dokładnie przeprowadzi mieszkań, biur, fabryk i t. p. z gwarancją. Wysyła i odbiera wszelkie towary z kolei. Kantor otwarty od 9 rano do 7 wieczór.

Nagrodzony Wielkim Srebrnym Medalem w Częstochowie.  
**CYKLODROM** otwarty Teatralna 3 w Częstochowie



Warsztat reparacyjny  
części zapasowe. Emal-  
jowanie, niklowanie Ro-  
wery własnego wyrobu



**Mydło napolano**

z „Stonem w butach”  
zostało uznane za najlepszy i najtańszy środek do pra-  
nia białej, jedwabiu, koronek, firanek, dywanów  
korytów etc. Występować się podrobieni 908

**Binder i Urstein, Sosnowiec**

Poszukuje się przedstawicieli na Cesarstwo i Królestwo.

Wielki wybór gotowych gorse-  
tów od 2 do 25 rubli

poleca pracownia gorsob-  
wów **„JOZEFY”**

Częstochowa Al. III róg Szkol-  
nej dom p. Wnorowskiej

Reparacje, pranie, przefasonowanie  
i t. p. Potrzebne są panny 647

Zgubiono weksel pl. 22 Maja na  
rb. 28,40, wystawca Józef Frymas  
tyranci Józef Kesselman i Mendel  
Sapiro i A. Lachs i prekarz na  
rb. 381,60 Banku Krajowego w  
Warsawie na zlecenie Ch. P.  
Lachs. Złożony w administracji  
„Gazety”



**Mydłem nafcianem**

z „Latarnią morską”  
WYROBU SYSTEMU ANGIELSKIEGO  
Hordliczki i Stamirowskiego w Łodzi

znakomicie pierze się: białinę, lnianą, bawełnianą, półwełnianą, jedwabie, koronki, firanki, kory, meble, dywany etc.  
Po sposob użycia zwracać się do reprezentantów:  
Paweł Haida, Warszawa, ul. Wronia Nr. 51, telefon Nr. 159-54  
Edmund Bogdański, Łódź, ul. Dzielna Nr. 30, tel. Nr. 11-24  
L. Senior i D. Bochenek, Częstochowa  
M. Zukier, Kalisz, ul. Wrocławska Nr. 42  
M. Zylber, Białystok  
M. Sz. Melchior, Radom  
lub wprost do fabryki  
Mydło nabywać można we wszystkich sklepach mydlarskich, kolonialnych i składach aptecznych. 760

**Centralna Stacja Elektryczna**

w Częstochowie

Podaje niniejszem do wiadomości, że na mocy przy-  
sługującego jej prawa przyłączyć będzie do sieci miej-  
skie instalacje elektryczne wykonane i przerabiane tylko  
przez jedną z następujących firm:

Centralna Stacja, oddział instalacyj  
Dawidowicz F. inż. dypl.  
Ginsberg St., biuro techniczne  
Rydzewski i S-ka, biuro techniczne  
Skalmierski J. biuro techniczne  
„Union” Towarzystwo biuro techniczne



**„ARYSTOKRATYNA”**  
Brem i proszek.



Odmierzony na wystawie lekarzy  
i przyrodników we Lwowie me-  
dałem złotym i dyplomem.

„Arystokratyna” działa przez  
swą zawartość węgliku antyseptycznie i orzeźwiająco, już  
po krótkim użyciu — staje się pięć lśniącą białą i nabiera  
młodocianej świeżości i wdzięku.  
Piegł, zmarszczki, wagi, złote plamy „Arystokratyna”  
usuwa po kilkurazowym użyciu.

ŻĄDĄC W SKŁADACH APTECZNYCH I APTEKACH.  
Główny skład na Orła i Cesarstwa w składzie aptecznym  
**WACŁAWA ORZEŁ** w Częstochowie, III Aleja Nr. 48.

OKULISTA  
Dr. med. **ST. MARROWSKI**

b. Asystent Lwowskiej Kliniki  
Okulistycznej  
zamieszkał w Częstochowie przy ul.  
Teatralnej № 13 w domu p. Konowej  
Przyjmuję ochrych naocy od 10-12  
rano i od 5-6 po południu.

**Fabryka** drzwi i okien przyjmuje roboty  
do hablowania, ramiocoła i  
kielowania Krakowska 15 telefon 292  
Bracia Świąży 792

Bo wynajęcia od 1 Lipca r. b. 4  
pokój przedpokój,  
pasarszem, kuchnią z dwoma wejściami i  
wielkie wygody ul. Żelazna № 11 wi-  
domość u stróża 886

Potrzebne zdolne staniczarki  
i spodniczarki Mi-  
kołajewska 8. Wasilewska. 874

Magazyn Mód egzystujący lat 10  
do sprzedania zaraz 2-ga  
Aleja Nr. 35. 886

Potrzebni uczniowie do pracowni  
szkolnych ul. Cerkiewna 6.  
888

Zgubiono paszport wydany przez ma-  
gistrat m. Częstochowy na  
imię Franciszka Belof. 908

S. Boms starszy felczer, zamieszkał  
na stałe w Kłobucku 899

Sprzedam psa ogara, uszonego pil-  
nego, za 6 rb. Ogrodowa  
2, Mach vis-a-vis Kapelusznarni 904

W lokalu „Lutni” bufet  
otwarty codziennie od  
9-ej rano, wydaje co-  
dziennie obiady gospo-  
darcze, Szkolna 10.

Kucharz rutynowany  
przyjmuje obstalunki na  
wesela.

Karol Luc, Szkolna 10.

PRENUMERATĘ I OGŁOSZENIA PRZYJMUJĄ:

Kantor własny Częstochowa Aleja II Nr. 43 — w Zawierciu księ-  
garnia p. K. Lubcke i S-ka, — w Rakowie p. Leon Piotrowski.

Warunki prenumeraty: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb.  
kop. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z prze-  
syłką pocztową, lub odnośnikiem do domów.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce: przed tekstem k. 40  
po tekście k. 15, obok tekstu (nadesłane) k. 50 nekrologi k. 20.  
Drobne ogłoszenia po 3 k. za wyraz. Najtańsze ogłoszenie k. 20.